

Moftul Român

DIRECTOR I. L. CARAGIALE

20 BANI NUMERUL

Pe când Marele-Vizir

trigă desperat: — Vin Francozii! Sultanul se pipăie
a brâu să vadă dacă n'a pierdut sticluta cu Elixir de
tinerețe ice -a procurat o vrăjitoare

Meteorologie

De două luni n'a dat o picătură de ploae. Recolta este serios amenințată. — Niță Pistruiū și Mitru Buzatu vorbesc cu Boerul, proprietarul.

Mitru (scărpinându-se 'n cap)... Și d'aia inisem pē la 'mneata., zic: hai să mai mergem pē la Boerul, că uite cu pustia asta de secetă... ne-am prăpăditără de tot!

Boerul. — Apoī nu mai ține mult seceta, Mitreo; mâine, poimâine, plouă.

Niță. — Să dea 'Mnezeū, da nu 'mī ine a crede, boerule.

Boerul. — Dacă 'ți spun eū! Sigur.

Mitru — (Invîrtind căciula în mână) Dē!... Poate-o hi știind boerul, vere Niță..

Niță. — (scărpinându-se) Dē, poate o hi știindă (uitându-se pe cer), da... vorba... nu prea are semne...

Boerul. — Ce 'ți spuiū eū! Aici la barometru scrie. Uite cum s'a lăsat de jos limba.

Niță. — (zîmbind sceptic) Dē!.. mai știū minunea!

Peste noapte, furtună grozavă... Ș'apoī ploae... ploae trei zile... o săptămână... două.

De o lună plouă 'ntr'una. Niță și Mitru se întorc la boerul.

Niță. — (intrând cu căciula 'n mână și nvîrtind-o) Uite ce e, boerule, vorba ine, de ce inisem not pe la mneata.

Mitru. — (scărpinându-se) Ia vorbeam și cu Tudorache al Păunii să ie și el, da pasă-mi-te s'a dus să caute un bou, de s'a rătăcit, că ita

ca ita, cum o știi și 'mneata, dar'ar lupu 'n cornu ei...

Niță... Inisem să te rugăm de-o istorie.

Mitru... Că ziceam că dè! și 'mnitale îți pasă, dacă 'i la o adică..

Boerul — Ce?

Niță — Vorba ine că adicătelea, să nu hie cu supărare, vorba lui Nea Mitru, și 'mnitale îți-ar fi bine, că trecui pe colea pe de vale dela aria nouă; să vezi grâul.. e culcat de tot, l-a prăpădit ploaia.. boerule...

Boerul. — Ei, ce?

Niță. — Ine vorba... că, dacă nu t'ei supăra...

Boerul — Ei, ce? spune.

Mitru — Vorba e, inisem pè la 'mneatale să te rugăm dacă poștești, să îți faci pomană să mai dai cu deștu la bulametru ăla, să 'i mai potriești limba...

Niță — ... Că ne potopește de tot ploaia asta, stare-ar pustie!

CARAGIALE.

A B I R A T O

SONET PARNASIAN

*Nu'mi măsura bine versul? Ce? Cum? Auzi acolo!
Dar ritmii mi curge'n vine! și rima? je m'en moque..
Nici pot gândi aminteri! Mă-e tată bun Apollo!
Vrei strălucită probă? Ia'un sonet ad-hoc.*

*Nu sunt corist! Sunt măstru'n recitativ și solo!
Băcane, riși ca prostul și mi m'ascuți de loc..
Ei, da! nu mi plac nici mie măslinile'ți de Voio!
Ironic sunt -- am ace pentr'ori-și-ce cojoc.*

*Băcan stupid! te fulger!... Inspiră-mă, Erato,
Dă-mi aspră rimă pentru sonetu'mi ab-irato—
Să-l sfarăm cu prestigiul divinei poezii :*

*Tu? imbecil nemernic! tu să mă ieși la vale?
La scîrnava'ți tarabă zic un aeternum vale...
Eu? eu am rima justă — tu? false terezi!*

CARAGIALE

De ce nu știu nemțește?

Numai datorită mamei mele, astăzi nu'l pot citi pe Schiller în limba lui, deși am avut ocazie, ba mai multe încă : eram obligat chiar să 'nvăț nemțește.

Așa-i că nu mă pricepeți? Să vă explic dar ce legătură există între mama mea și limba lui Schiller.

Când învățam la liceu, ivoni-aduecy aminte, colegii imi ziceau : *Măi neamțule!*

Fața mea balae și pictată ca o farfurie lăsată afară în timpul sezonului muștelor, urechile mele prea depărtate de craniu și părul cam roșcat, toate acestea trădaui în mine pe un nepot de *grosse multer*, deși bu-nică-mea e get-beget din țara Moldovei!

— Popescu, ești la lecție, mă chemă într'o zi profesorul de germană.

Și, cum mă tot codeam să es din bancă, colegii mei începura să listuiască :

— Ești, mă neamțule... nemțoiule ..

Profesorul, auzind aceste soapte, mă întrebă :

— Dumneata ești german?

Tot sângele lui Traian mi se urcă în față ; și cum mă sileam să găsec cuvinte ca să protestez contra acestei grave ocupații, profesorul imi făcu semn să stau la loc.

-- Cred că d-ta știți să citești. Să ascultăm, dar, pe alții cari au necesitate.

Am făcut ca un pește. . .

Și așa trecu anul întreg, fără să fiu măcar odată ascultat.

Sosi examenul. Eu nici nu știam alfabetul.

— Ce te faci acum, neamțule, mă întreb cu groază. De-aș fi fost într'adevăr neamț, de sigur că rămâneam în încurcătură, dar sunt român și încă de *Danube*.

Am alergat la o stratagemă. Un coleg m'a citit de vreo cincizeci de ori o bucată, pe care am învățat-o ca pe o melodie dintr'o operă, numai după ureche.

În ziua examenului m'am prezentat cu cartea în mână. Profesorul avea obiceiul să-ți deschidă cartea și te punea să citești unde se întempla.

Pe mine însă, știindu-mă că sunt *tare*, m'a lăsat s'aleg orice bucată vrea.

Am citit minunat.

— Acum închide cartea, a zis profesorul și spune-mi care-i imperativul de la verbul...

Dar nici nu-și isprăvi întrebarea și mă văzu cu degetele la nas.

— Ce ai?

— Imi curge sânge...

— Du-te de te spală!

Când, după jumătate de ceas, m'am întors în clasă, profesorul imi pusese notă, notă bună.

Tot așa am urmat germana pînă la absolvirea liceului.

Grozav mi-am păcălit profesorul; mă pot ride nemții!

CAZABAN

I D A

*De-o lună am o vecinică
Irumoasă, cititori, grozav,
Cu părul blond, cu gura mică
Și glasul, ah, ce glas suav!*

*Ne zicem buna-dimineța
Când ne sculăm... Lă o ador!*

*Vecina, rece ca și ghița,
Murmur-un marș: Toreador!...*

*Demiaza, când măntorc acasă,
Mă uit la Ida ca un Turc;
Pe ochi vël negru mi se lasă
Și, greū suslând, pe scări mă urc!*

*Zimbind ea'mi zice: Poftă bună!...
Și nu mă dumiresc deloc:
Și-ascultă inima ei jună,
Orî crunt de mine-și bate joc?!*

*Buchete 'nimân frumoasei Ida,
Doar va ghici al-meū amor...
Ea ride gingas, ah, — perfida! —
Mărindu-mi chinul arțelor.*

*Iar seara scumpa vecinică
Imi zice cu suavu-i glas:
— Bonsoir, ami, mi-i tare srică...
Mă culc... mă scușă că te las!*

*Contrariat, intru'n odae
Și mă trântesc mâhnit pe pat;
Visez la șața ei bălae
De cheruvin din cer picat!*

*...Ce greū dormii! Măi greū de mine...
Deabia am adormit în zori!
La braț cu Ida, țanțoș, vine
Un ofițer de venători!...*

Masa „Intelectualilor“

Domnul Băcănescu și soția sa, d-na Băcănescu, cari ș'aū trăit traiul muncind pentru prosperarea magazinului *La Vulpea Albastră*, retrăgându-se din comerț, trăesc acum numai pentru educația unicului lor fiu Tică Băcănescu. De doi ani Tică urmează la universitate și student ca Tică mai rar se găsește. Seara niciodată nu eșia decât în societatea lui Băcănescu-tatăl. Moralitatea lui o admirau toți conmahalagiii familiei Băcănescu.

De vreo lună, însă, felul de viață al tănărului Tică s'a schimbat cu totul.

Indata după masă, își ia pălăria și se întoarce toemai la ora două după miezul nopții.

Părinții, îngrijorați că moralitatea fiului lor începe să oscileze, îl întreaba, când se întoarce prăpădit de oboseală:

— De unde vii, Tică dragă?

— De la Intelectuali!... răspunde scurt Tică.

Nemulțumit de acest răspuns vag, comerciantul de la *Vulpea albastră* dă din umeri:

— Ce-o fi intelectualii aștia de-mi țin băețelul pîna la ziua?

— Mai rău ca șantezele, oftează resemnată d-na Băcănescu, învelindu-se cu plapoma. Intr'o zi ea chiar îndrăzni să-l întrebe pe Tică:

— Unde cântă aia, dragul mamei?

— Care aia?

— *Intinlinctuali*... aia, cum le zici tu...

— La Kübler!... răspunde cu un zîmbet de milă omul din altă sferă.

— Așa dar, ăsta'î secretul!?

D-na Băcănescu alergă în camera barbatului său :

— Auzi, la cafelea își perde timpul Tică ; ascultă pe comedianții ăia, cari aũ să ni'l omoare !

Vai, ni se prăpădește băiatul !

.... Printre mesele cari par că plutesc în famul Cafenelei Kübler, întristatul părinte se strecoară căutând din ochi un loc mai retras ca să'și poată spiona fiul de va veni.

Toate mesele sunt ocupate. Una singură însă și cea mai mare strălucește goală cu marmora ei rece.

Băcănescu ocupă un loc. Dar nu se așează bine și din toate părțile aude șoapte și chicote de rîs. Câțiva chiar se ghiontesc arătându-l cu degetul.

— Ce-o fi avînd ăștia cu mine, se întrebă cam uluit fostul comerciant și aruncă o privire furișă, ca să se asigure de situația nasturilor de la pantalonii. De unde, omul era cât se poate de corect!! Și, ca să'și dea o contenanță, își vîri nasul într'o gazetă, care din nenorocire era englezească. Un ho-hot de rîs îi sgudui urechile.

— Ei drăcia dracului, gîndi Băcănescu chemă un chelner.

— Imediat, răspunse chelnerul, care se grăbi să'î aducă un pahar cu apă.

— Stai, omule, se indignă Băcănescu, stai să comand ..

— Ce poștiți ?

— O cafea turcească !

— D-voastră glumiți...

— Nu glumesc, d-le ; uită-te la mine : ce, am eu chip de papugiũ ??

— Cum, d-ta nu ești intelectual?!

— Ce-ai zis? Eă...? M'a ferit sfântul... și Băcănescu sări în sus scuturându-se cu groază. Eă sunt gospodar, fost proprietar al magazinului de blănării *Vulpea albastră*, acum rentier și familist.

— Atunci, ce căutați la masa aceasta? îl întrebă cam răstit ober-chelnerul.

— Mă ertați dacă n'am știut. Iacă mă duc la altă masă.

— Rămâi aci, domnule! Fii bine venit în mijlocul nostru!

Acela care pronunțase aceste cuvinte era un tîner destins cu fața arabă, pîrul arab, iar fruntea'î știrneriană, brazdată de adânci arabescuri, trăda pe autorul piesei arabe *Ali Baba*, care a avut atât succes pe scena teatrului din Meca.

Tînerul, atingînd umîrul lui Băcănescu, adăugă:

— Tu ești Mecena al nostru!...

— Eă sunt Băcănescu, domnule! Mă presupui cu altul, protestă fostul comerciant, făcînd niște gesturi desperate.

În timpul acesta sosi și cîrdul „intelectualilor“ cari populează faimoasa masă a cafenelei Kübler.

Nebunaticii tineri ridicară în triumf pe noul lor Mecena spre marea fericire a țalului Nae.

— Lăsați-mă, domnilor, sunt părinte de familie, tatul lui Tică... .

— Cu atât mai bine: vei fi Mecena senior!...

În cafenea se făcu tăcere adîncă și toți priveau cu milă la noua victimă.

Din acea seară fostul blănar trece pragul conjugal numai după ora două din noapte.

LEGEA LUÎ MALTHUS

Creșteți, înmulțiți-vă și
 umpleți pământul!...
Ordin ceresc

— Doamne, milă aibi de noi!
 Un Bebè, frumos, eu vroî;
 Doamne, dă'mi blagoslovire!...
 Zice Lina cu iubire
 La altar, lîng-al sêu mire.

.....
 A ei candidă dorință
 Se 'mplini cu prisosință:
 Dumnezeu îi dote dot,
 Doi copii rozalbi, vioi!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Moralitate :

Unu și cu una fac... *patru.*

UZZU

Osana, Alesule!

Pînă acum era o larmă teribilă în republica literilor române, în care distingeai cu mare greutate unele tipele:

— Criticii literari de seamă, literații noștri serioși, nu se mai gîndesc la literatură, care a ajuns, biata, orfană și prăpădită ca vai de ea!

— Publicul nostru e amator de romanele sensationale proaste din „Universul“ și nici gîndește că avem în mica noastră literatură o sumă de pro-

ductiilor originale, o sumă de talente remarcabile, cari ar trebui încurajate, susținute!..

Dar iată că toate plângerile: și ale publicului, și ale criticilor, trebuie să înceteze.

Celiți acest afiș:

Onorat public,

Apelul nostru făcut către țară a dat neașteptate roade. Mulțumită subscripției publice benevole. s'a săvârșit un fapt unic la noi, fapt pe care îl considerăm un adevărat *eveniment literar*.

Astăzi a apărut și se găsește de vânzare la toate Librăriile mult așteptatul volum de poezii al d-lui *Florian I. Becescu*, unul dintre cele mai puternice talente poetice ale generațiunii actuale. Satisfacțiunea noastră este desăvârșită: printre numeroșii subscribitori cităm cu mândrie pe marele nostru savant *B. P. Hasdeu* și pe d. *Sp. Haret*, Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice.

Volumul intitulat: **Vise și lacrimi**, apărut într'o elegantă ediție de lux mulțumită îngrijirilor excelentei *Tipografii Samitea*, coprinde pe lângă fotografia autorului, o bogată și splendidă prefață, compusă din mai multe scrisori (fragmente) trimise meritosului autor din partea d-lor *Titu Maiorescu*, *B. P. Hasdeu*, *Ionescu Gion*, *Al. D. Xenopol*, rectorul Universității din Iași; *M. Strajan*, *V. A. Urechia*, *Mihail Dragomirescu* și *I. Bogdan*, decanul facultății de litere din București.

Orice cuvinte de laudă din parte-ne ar fi de prisos: splendida prefața a ilustrelor personaje sus arătate, ne abține pe noi dela orice afirmare care ar putea fi luata drept reclama. Ne mărginim a adă-

oga că din suma rezultată din vânzarea acestui volum, ne propunem a ajuta pe tînărul poet dela care se așteaptă și alte valoroase lucrări care ne vor îmbogăți literatura.

*Comitetul de inițiativă
din Caracal*

Ați auzit? Ați înțeles ?

De-acum să vă piară orice scepticism, atât în privința criticilor, cât și mai ales în ce privește pe public: d. Florian I. Becescu trebuie să se simtă mândru că asupra sa s'apleacă, dătătoare de curaj, cununile paternele ale ilustrelor personajii sus aștate și tot asupra sa pomana publică s'a îndrăpțtat prompt și din toată inima.

Nouă ne pare bine de această suavă armonie a „ilustrelor personajii“ și a publicului și așteptăm cu negrăită nerăbdare vomul *Vise și lacrimi* ca să întonăm o odă isbucnitoare de laude entusiaste!

FARMAZON

Noroc nemțesc

Săptămâna trecută omul cel mai fericit din țara românească a fost locotenentul german Heil von Kurt!..

Numărați:

A câștigat rămășagul ce avusese cu camarazii săi că va ajung: în București în 20 zile;

A fost ținut numai în banchete și dîneurî de ofițerii români, începînd dela T.-Severin și sfîrșind la Sinaia;

A vîndut calul cu 4,000 lei;

Și, ca o culme a fericirii, primește o telegramă că i-a murit soacra!..

Nu zeu, e de invidiat locotenentul, căci prea a dat peste dînsul norocul nemțesc!

BARON

DE CÂTVA TIMP

De câtva timp poeții
Aū multă istețime ;
Idei aū foarte multe
Și prea bogate rime.

De câtva timp avarii
Sunt darnici — ce isbîndă !
Iar cămătarii, iacă,
Nu iaū nicio dobîndă !

Chiar soacrele sunt blânde
Ca niște mielușei,
Iar ginerii o viață
Trăesc acum și ei!

De câtva timp domnește
Iubire între frați. —
Și nu mai vezi două oameni
Să fie azi certați.

Natura pare dulce,
Iar soarele, ca 'n Maiū,
Trimete raze line
P'al țării mândru plaiū !

Planează fericirea,
— Iar urile-aū tăcut, —
De când berea Azuga
Românii aū bătut!!..

Un caz de intoxicație

—SCHIȚĂ SIMBOLISTĂ—

— Sunt autorul versurilor *Crini albi*; așa mi se recomandă aseară, într'o berărie, un băețandru cu mustățile rase, cu privirea șireată. Părul său lung, lăptos și tăiat muscălește la spate, îi dădea mai mult înfățișarea unui biet muritor care s'a cocoțat pe capra unei trăsuri, decât a unui visător care ar trona pe vârful Parnasului român.

Absolut indiferent, dacă tînerul cu mustățile rase e autorul unui volum de crini albi sau purtătorul unui coș de praji verzi, i am oferit un scaun.

Poetul comandă o halbă cu bere și o porție de quarghel.

O, quarghel!

M'a umplut de brânză. gândiiu eu, reproșându-mi neprevăderea că noul meu cunoscut putea să aibă patimă pentru acest soi de brânză, al cărui miros îmi irită nervii nasului.

Eram gata să chem țalul, când tînerul, deschizându-și haina, mă întrebă :

— Imi dați voie să vă citesc câteva versuri, produsul unei momentane impresii ?

— Mă rog... cu plăcere, am răspuns eu, căci am în adevăr o deosebită plăcere s'ascult versuri, mai cu seamă din gura autorului. Pe mine nu „me asasineaza poezii, cum pretinde amicul meu *Mitica*, din contra. Mă asasineaza mai mult accecară întrebuinteaza prea des această expresie, spre a-și arăta finețta spiritulu lor.

— *Nostalgii*, citi tînerul poet titlu poesiei sale, turtindu'și cu dosul furculiței quarghelul din farfurie.

Și, după ce turnă și câteva picături de bere, ca să formeze o pastă mai agreabilă la înghițit, își umplu îndesat orificiul bucal. Apoi, cu un accent plin de jale femeiască, începu:

„Copil bolnav o! vin afar.
Cresc flori albastre sub umbrar,
Cu-al lor parfum să te îmbete.“

(Aci, ia o gură de bere ca să precipite cu mai multă ușurință în profunzimele stomacului cele ce amestecase, și sughițând ca orice român bine crescut, își încheiă versul)

„Ea are 'n ochi'i violete !!“

Incăreându-și din nou gura, ceteri și strofa a doua, care se termină tot prin refrenul

— Ea are 'n ochii-i violete !“

Când ataca însă strofa a treia, eu nu'l mai ascultam.

In loc să aprofundez subtilitățile acestei gingașe poezii — nenorocit de burtăverde ce sunt! — mă uitam cu ochii stupizi în gura poetului, căutând să-i disting dinții din ceața de quarghel ce se așternuse pe ei!

Deodată îmi duc mânele eri spate la stomac: ceața serărește și din mijlocul ei apare, tremurătoare, o violetă, scuturându-și petalele obosite. Dar vai! floarea delicată fu ruptă prin lovirea unui dinte puternic... și o adiere cadaverică o aruncă într'o prăpastie neagră, în fundul căreia se strecurau șiroaie de quarghel topit

Ducând batista la nas, am dat un țipet inadusit.

Fața mea luă paloarea quarghelului amestecat cu culoarea violetei

Poetul își ascunse fițuicele și lumea mă înconjură. Un domn barbos se aplecă asupra mea:

— E intoxicat!!...

Cel mai sigur echilibru

pentru un guvern național-liberal

EPIGRAMA

Unui Epeeb

Dac'aş voi în stil homeric
 Să-ţi fac un compliment cadoă,
 Ar trebui să zie: Poete,
 Tu ai doi ochi superbi... de boă!

FAR

Cei Trei sute

Să nu credeți că e vorba de cei 300 de Spartani ai lui Leonida, croul antic dela Termopile. E vorba de o asociație modernă, — fondată în București și organizată militărește — ai cărei membri sunt legați între ei prin statute severe, cari se respectă ca o lege puternică grație unei discipline de fer. Asociația are pînă acum *300 tineri fondatori*. Numărul acesta servește de firmă colectivă a societății, chiar de-ar crește în viitor pînă la trei mii sau chiar treizeci de mii, căci steagul societății este destul de mare pentru a acoperi o oaste întreaga de aderenți.

Scopul societății este formarea unui „*partid independent*”, care prin numărul și influența membrilor să devină puternic și să joace un rol în țara românească.

Acest partid nu va avea niciun ideal, nu va împărtași vederile niciunui partid politic actual, va fi *egoist și interesat*, avînd drept țintă: *satisfacerea ambițiilor personale ale membrilor săi* cu orice chip și în orice mod.

Ca un mijloc pentru ajungerea scopului urmărit,

partidul celor 300 va fi preocupat la început exclusiv numai de a-și forma un capital, prin orice mijloc, oricât de condamnat de morală ar fi, dar licit, adică în limita permisă de legile țerei. Procedeeul de urmat va fi adus la cunoștință membrilor printr'un supliment la statutele de fundațiune.

Condițiunile de admisibilitate pentru un tînăr în această asociațiune sunt următoarele:

a) să *fie inteligent*; este știut că proștii sunt destinați să dispară în lupta pentru existență; asta e o lege fatală, nu numai la noi oameni, dar pretutindenî în natură: organismele imperfecte sunt menite să piară. Deci, sĕracii cu duhul vor fi excluși, căci noi nu avem nevoie de elemente slabe în lupta uriașă ce vom întreprinde.

b) să *fie român*; suntem înecați de străini, deci n'au ce căuta la noi!

c) să *fie major*, adică copt, cu rațiunea deplină, dată fiind marea responsabilitate ce membrul își ia.

d) să *fie titrat* cu o diplomă universitară, oricare ar fi ea.

e) *profesionist liber*; slujbașii sunt excluși, de oarece nu pot dispune de întreaga lor persoană și activitate.

f) *armat cu putere și dor de muncă*; trîntorii și tembeliî sunt respinși!

Și, în fine, o condiție esențială:

g) să *fie nemulțumit* de rolul ce i s'a dat în societate potrivit cu persoana, talentul, cultura, puterea de lucru, inteligența și calitațiile sale sufletești!

Puțin importa culoarea politica care, este evident, ca membrul și-o leapeda pentru totdeauna odată ce se înscrie printre membrii celor 300.

In fond culoare politică nu există!

Indată ce unul din membri capătă dela guvern vreo slujbă sau vreo misiune oarecare remunerată, perde de drept calitatea de membru, pe care și-o reia îndată ce reîntrunește condițiunile de mai sus.

Am spus că scopul acestei societăți este satisfacerea micilor ambițiuni ale fiecărui membru printr'o acțiune colectivă și energică. Foarte bine, îmi veți zice, dar pînă unde va merge această ambițiune, căci se știe că omului, pe măsură ce este satisfăcut în dorințele și aspirațiunile lui, i se nasc altele, pe cari ar vrea să le mulțumească! Pe de altă parte nimeni nu poate satisface pe deplin nevoile și aspirațiile omenești. Așa dar pînă unde vor merge acele mici ambițiuni, pentru îndeplinirea cărora membrul aleargă la ajutorul societății celor 300?

Casul a fost prevăzut și s'a decis: Fiecare membru își va condensa în scris, pe formulare ad-hoc, cuîl care'l roade și obiectul nemulțumirei lui, care nu poate fi decât unul deocamdată. Societatea luptă alături de dînsul pentru realizarea visului său, care se poate traduce printr'o îmbunătățire materială a existenței sau printr'o satisfacere a unui caprițiu ori mulțumire sufletească, morală. Odată ajuns la scop, societatea îi zice:

— Tu ai fost împăcat, ți-ai ajuns scopul, dar ești legat solid de restul societății; vei lupta alături de noi pentru folosul nostru al celorlalți, precum noi am luptat lângă tine pentru realizarea visului tău. Dacă te vei da în lături, vai ție, căci te vom zdrobi precum te-am ridicat!

Membrii fondatori au lansat deocamdată următorul apel bine argumentat:

Apel către tinerimea română.

Tinere inteligent, muncitor, armat cu titlu academic și plin de iluzii despre lume și viață, doritor ca printr'o muncă cinstită să ajungi și tu ceva în țara ta, potrivit cu meritul, talentul și puterea ta de muncă!

Cu mintea senină, cu fruntea sus, plin de entuziasmul vârstei, cu închipuirea jertfită unui ideal mare și frumos, te înrolezi într'o tabără și devii liberal sau conservator, conform vederilor sau simpatiilor tale.

Să ne închipuim că partidul ales e în opozițiune:

Ușile clubului ți se deschid mari de tot să te primească, brațe ți se întind să te îmbrățișeze, persoanele oficiale îți strâng mâna, osanale ți se ridică, ești iubit, înconjurat, măgulit....

Amețit, te întorci acasă beat de visuri și ți croești o linie a vieții, dela care ți propui să nu te abați cât vei trăi.

Vin alegerile. Muncеști, alergi, lupți, cu tot avântul tinereții, cu toată puterea celor 25 de ani, preocupat de idealul că vei ajunge să faci și tu ceva pentru pământul pe care te-ai născut, să fii și tu printre conducătorii destinelor țerei tale.

Te întorci seara la club să te întâlnești cu șefii, cari să ți dea lozinca pentru a doua zi; un bătrân parazit cu monoclu, un cunoscut stîlp de cafenole, care ea și tine e *inscris în partid*, însă nu face de cât să bea la mazagrane și să moțăie ziua pe canapelele saloanelor clubului, te întreabă cu autoritate, zimbînd:

— Ei, cum mergem, tinere? Venim, venim?

— Venim, îi răspunzi plictisit și treei înainte.

....După ce au venit șefii și ai luat planul de luptă,

pleci acasă și a doua zi o iai de la început. Vorbești la Dacia în aplausele asistenței în delir, căci convingerea curată îți dă accente comunicative, cari mișcă palmele cetățenilor veniți să aplaude. Îi faci guvernului zile negre, pînă cînd cade.

Îți vine partidul la putere!...

Marele politician, subt direcția căruia ai luptat, devine cioclovina înțepenită și nici nu-ți mai răspunde la salut. E ministru de interne!

Perdevară din saloanele clubului, domnul cu monoclu și mazagramele, e numit prefect! Sluga necunoscută a cutăruia, avocat public! Iar tu, tu, pe care nu te întreabă nimeni ce vrei, rămâi cu mintea amețită de desiluzii, cu idealul sfărîmat de o crudă desamăgire în fața unei realități, care tot crezi că e un vis urit din care te vei deștepta în curînd.

Te deștepti și vezi că nu e vis, ci realitate, după urma căreia te-ai folosit cu ceva: ai câștigat *experiența vieții*. Mintea ți se limpezeste, rizi de negliobia ta, te liniștești, dar în piept îți clocotește un vulcan de lava aprinsă: e setea de răsbunare!

„Voi fi egoist, îți zici, idealurile sunt pe hârtie, omul e tot mic, viața e un permanent concurs de șiretenie și înșelaciune; mă voi adapta mediului, căc în el voi trai!

Pe aci am trecut toți, tinere; suntem trei sute cari am făcut ce-ai făcut tu, am simțit ce-ai simțit tu. Frate ne ești, adu mîna și, *lu luptă!*

Comitetul celor 300.

Partidul astfel întocmit cu elemente tinere, viguroase și hotarite, va deveni o putere de temut, după ce se va organiza conform statutelor, formînd echipe disciplinate, lucrînd după un plan de luptă fixat de

mai înainte într'o conferință, la care iaă parte toți membrii și apoi se răspândește în diferite puncte ale țerei.

Acțiunea lor va fi sprijinită de o gazetă zilnică, „*Timpurile Carpaților*“, organ uriaș de luptă, scris de cele mai delicate pene ale societărilor, sub direcția unui comitet special de redacție.

Iată acum exemple de procedare:

O delegație a celor 300 se prezintă la D-nu X... fost ministru, și-î zice:

— Domnule X.. d-ta ai fost ministru, acum ești în opoziție și deci simplu muritor. Negreșit că mai voești să fii ministru, căci de onoare omul vanitos nu e niciodată sătul; dar, ca să ajungi la demnitatea asta, nu ești capabil prin d-ta însuși, căci ești o mediocritate patentată, n'ai nicio valoare prin care să te impui: ai fost un simplu ingineras, ești un simplu rentier și grație averei ai ajuns ministru de interne. Dacă vrei să mai fi, vei fi prin sprijinul nostru, dar iată ce-ți cerem: ai avere: dă-ne o sută de mii de lei și promite-ne 20 de funcțiuni publice pentru unii din tovarășii noștri. Dar, ca să fim siguri că nu ne vei trage pe sfoară, fă bine de consemnează câte 5000 de lei pentru fiecare funcțiune, ca să-î luăm în cas când nu te vei ține de cuvânt.

Domnul X.. care atâta-i este să mai fie ce a fost, nu se da în laturi. Ce e la averea lui o sută de mii de lei?! .. Și primește.

Alt exemplu:

Allăm ca un domn Y... iarăși milionar, dar nu face politica, are ciuda pe un domn Z... care și-a pus candidatura la cutare colegiu, din cutare județ.

D. Y. ar da nu știu ce ca d-nu Z să cada. Ne oferim:

— Ce ne dai, d-le Y. ca să cadă la alegeri d-nu Z... care pare sigur de reușită?

— Aș da zece mii de lei!

— Dă-ne 15 mii și va cădea.

Il combatem cum știm noi, îl discredităm și d-nu Z... cade.

Și așa procedăm în toate. Ridicăm pe X.... combatem pe X... aducem cutare partid, convingem și la nevoie cumpărăm conștiințe, creăm, dărîmăm, satisfacem mici poftes, ambițiuni, pasiuni, răsbunări și acestea numai în schimbul aurului său pentru promisiuni sancționate tot de bani.

Suntem convinși că lucrăm în deacord cu *morală publică* de astăzi, care între noi fie zis nu există de cit etimologiceste.

Nu ne invinuiți, nu ne priviți cu neîncredere sau cu dispreț, eticii de paradă, moraliști de contrabandă, căci nu facem decât tot ceea ce faceți și voi. Noi tot avem un merit: *suntem sinceri, o spunem verde!* Voi aveți zăbranicul ipocrisiei pe ochi, iar în gură vorbe mari, pe cari nu le puteți pricepe: le-ați auzit și vă simțiți datori să le repetați ca niște automați, mișcați de o mașină care scrijele de rugină!

GEORGE CAÏR

O NOAPTE LA COZIA

Cine trece Oltul mare
Spre nemoarte pe Pegàs?
Cine 'n arte seamăn n'are
Și se'neură cu turbare
Pe al patriei Parnas?

Este El precum l-arată
 Fața, portul,—*pumuntean*?!
 Oare'i Gloria 'nviată,
 Nemurirea întrupată
 În peștrițul *C. Sătean*?

Dealul 'n echo îmi răspunde:
 — El e, dragă Firfiric!...
 Și-ale Oltului largi unde,
 Spumegoase, furibunde,
 Grandioase, în cor zic:

— E prostia lui eternă,
 Tipărită 'n lung convoi
 În *Revista cea Modernă*,
 Nentrecura balivernă
 A deșteptului *Hoșoi*!...

FIRFIRIC

Băiat bun și Fată bună

Pe lângă cele „*sapte vieți din pieptu-i de aramă*“, Românu mai are și câteva clișee ca: mof! ura!! ala votru!!! trăiască Dinastia!!! Câteva alusiuni delicate la „*evenimentele fericite*“ din Biserica noastră (Nașterea, Adormirea Maicei Domnului) câteva expresiuni cuvioase (Leturghia, Evanghelia, Lumânarea) subliniate de alusi, tot delicate, la partea feminină a familiei pacientului.

Dintre clișee am remarcat unul care revine des în vorba Românu: *băiat bun* sau *fată bună*.

Intrebuințările lui sunt mai variate decât hainele din dulapul unui telal, prin urmare nu mă încerc să definesc noțiunea aceasta; voi înșira însă câteva exemple.

— Un stâlp al partidului dela putere cere o slujbă pentru un protejat, care este *băiat bun*.

*

Un an-alfabet este amenințat să rămâe repetent din cauză că și-a neglijat studiile; un prietin al casei aleargă pe la profesorii reputați ca inflexibili și se roagă:

— E băiat bun, monșer! Acesta este argumentul ultim al prietenului.

*

„*Un grup de alegători*“ umbla din casă în casă, într'un orașel de provincie, după voturi pentru un candidat la deputăție:

— E băiat bun! insinuează „*grupul*“ alegătorului greu de convins.

*

În urma unui raport, X. casier la o societate, este pe punctul de a fi concediat și dat judecăței pentrucă s'a înfruptat din banii societăței.

Persoane influente aleargă în dreapta și în stînga să'l scape :

— E băiat bun, păcat de el! Cu aceasta închid gura celor care cedează mai greu.

*

D-ra X. Y. Z. a fugit cu un Mușunachi, după ce a făcut, bine înțeles, o vizită prealabilă ciorapului cu bani al mamițichii :

— Păcat, ce fată bună!

*

D-nul Z. Y. X. a făcut cerere de divorț, pentrucă și-a surprins nevasta în flagrant delict de adulter.

La infățişare mama doamnei își termină astfel patetica pledoarie :

— Nu știți, domnule președinte, ce fată bună este!.
Etc. Etc. Etc.

B. CRISTACHE.

SPRE ADEVĚR.

(Vezi revista «RODICA» No. 1 prima pagină).

Armat cu arta cea senină
 Eū m'am pornit „spre adevĚr“,
 La braț cu rumena „Rodica“
 Să tragem musele de pĚr.
 Niciun *Curbet* nu vĚd în juru'mi
 Precum vedea Napoleon,
 Iar arta n'a produs vreodată
 Un alt *Caion!*

Campania ce-o duc eu fală
 A'nfuriat pe Caragiale ;
 Mai bine și-ar vedea de treaba
 Și berăria dumisale. University Library Cluj
 Noii poeți cine sunt, doamne:
Petrof, Peșcot, Cuntan, Barzon,
 Invidioși și rĚi la suflet,
 Eū sunt *Caion.*

Ei seriū și gândese prost, sĚrmanii !
 Așa seriam și eu cândva :
 Și vor ea să ne pingărească
 Pe noi care suntem ceva.
 Pe alți poeți, mai dute-vino
 Căci n'aū pe ei nici un palton,
 Eū am pe mine pielea groasă,
 Căci sunt *Caion!*

Când *Stans*, puterea lui trupească
 Și-o varsa la opt zile-odată,
 Eū de opt ori pe zi o leaped
 Cu o mișcare cadentăta.

Modest nu sunt, dar nici nu caut
 Să aflu cîrma de balon,
 Vor trece anii peste mine,
 Rămân *Caion*.

Am savurat cu multă poftă
 Pe *Macedonski*, *Stoenescu*,
 Pe *Racoviță*, pe *Const. Mille*
 Și pe *Duiliu Zanfirescu*;
Petrașcu, *Gherea*, *Maiorescu* ...
 Dar ce zic, nici chiar *Marion*
 Nu mă'ntrecură'n măestrie
 Căci sunt *C. A. Ion*.

Numai vorbesc de biet *Vlahuță*;
 La dînsul tot e plagiat,
 Pe el, mîndrul rapsod al morței,
 Pe *Eminescu*... l'a furat.
 Nu's deputat ca *Delavrancea*,
 Politica e ghinion,
 În parlament nu intră arta...
 Eū sunt *ca Ion!*

Sunt geniū, sunt dumnezeire,
 Superior sunt tutulor.
 De voi trăi cât ține lumea
 Voi fi pe veef nemuritor;
 Iar dacă voi muri vreodată
 Să mă 'ngropați în Panteon,
 Căci niciun scrib în altă lume.
 Nu-l *ca Caion!*

CAION
 pentru conf.

CAIR.

CHESTII MILITARE

Prognosticuri răsboinice. — Fumuri de cucerire.

Depeşa cifrată a Impăratului Germaniei către Regele României:

Extra-urgentă!

«In România ai tu tunuri bune?

Răspuns plătit zece cuvinte.»

Răspunsul Regelui României:

«Da, așa zice Directorul Regiei; dar eu obișnuiesc havane austriace».

O nouă lampă

Un nou triumf al științei, o nouă invențiune, menită să schimbe fața lumii, avem grație ziarului «Adevărul». Iată ce citim în acest ziar în ediția de dimineață, 24 Octombrie, pag. 3-a, coloana a doua:

«El se suise să stingă lampa și, fie din întâmplare, fie cu intenție, ea a explodat, comunicând focul efectelor din casă».

Știam că există lămpi cu spirt, lămpi cu petrol, lămpi cu benzină, lămpi electrice... Acestea au rămas acum niște rămășițe ale unor timpuri bătrâne și sunt condamnate să dispară, precum au dispărut vechile luminiări de sevă... iar în locul lor se va ridica mândra pe aripa progresului *lampa cu intențiune!*

Grăbiți-vă de vă luminați casele cu noua lampă, pe care inventatorul ei o vinde intenționat foarte estin. Numele și adresa sa le veți afla de la redacția «Adevărului», noi le trecem sub tăcere, nu cu intenție, dar pentru motivul foarte simplu că nu le știm.

Moftul Român și-a luminat saloanele redacției cu această miraculoasă lampă. Subsemnatul a resiliat con-

tractul cu Compania de gaz și și-a luminat casa, dela pod pînă la pivniță, cu lămpi cu intențiune.

Cititorii noștri vor putea vedea efectul luminei la redacția noastră, între orele 9 și 11 seara, plătind intrarea 3 lei de persoană. Pentru familii 20% reducere.

Trăiască *lampa cu intențiune!* . . .

RIAC

AFORISTICE

Un june, care a fost eliminat cu succes din clasa a treia gimnasială, a compus în orele sale libere o remarcabilă operă sociologică-filosofică-literară, în care tratează și chesia feministă.

Tănerul sociolog se numește *Genap*, iar opera sa, care n'a căpătat încă titlul definitiv, va fi presintată Academiei la viitorul premiu de 12.000 lei.

Iată niște fragmente din capitolul *Femeia* :

*

Pînă când bărbatul nu va înțelege că femeea este tovarășa lui de luptă în lupta socială de azi, pînă când nu va înțelege că trebuie să aibă aceleași drepturi în societate ca și el și pînă când nu va înțelege că ea trebuie să fi egală cu el în toate privințele, el nu va putea fi fericit și femeea lui îl va considera ca *patron* sau *tiran*, iar nu ca *soț* sau tovarășul ei de familie.

*

O femeie cu cât e mai cultă, cu atîta știe să și facă mai fericit bărbatul său, să-l iubească mai mult, să înțeleagă mai mult datoria lui de tată precum și a ei de mamă, să dea educația copiilor mai bună; să-l iubească mai mult, să înțeleagă mai bine societatea noastră; să cunoască mai bine munca sau lupta pentru traiu și chiar știe mai bine cum să se poarte în casă.

*

Deasemenea pînă când femeea nu va înțelege că ea trebuie să fie tovarășe de luptă, adică trebuie să meargă alături cu bărbatul în lupta socială, pînă când nu va înțelege că ea trebuie să lucreze și singură pe lângă el, adică să-l facă să înțeleagă că cu „emanciparea ei“ ar fi mult mai fericit, pînă când ea nu va înțelege lupta pentru traiu, ea nu va putea fi destul de fericită, nu va putea da educația copiilor destul de bună, nu va ști suferințele poporului de jos; cu alte cuvinte ea nu va ști sau nu va cunoaște viața exterioară, nu va ști ce înseamnă fericit sau nenorocit!

Deci, fiecare trage folos din „Emanciparea femeii“ și de aceea toți am trebui să luptăm pentru ea care e unul din punctele cele mai însemnate din îmbunătățirea societății de azi.

~

TOT MITICA

Costică închee așa, la cafenea, un violent discurs politic:

— Domnul Carp e autoocrat!

Mitică: Ba pardon, e moftocrat!

Mitică (cu glas drăgostos): — Amice *Costică*, fii bun și mă împrumută cu trei lei.

Costică: N'am!

Mitică: Nu te face al dracului, căci știu bine că ai.

Costică: Bine, să zicem că te împrumut; dar când mi'i dai înapoi?

Mitică (repede): — Un franc când voii avea, altul când voii putea, iar pe celalt după moarte!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A apărut în Editura Librăriei

Socecu & Comp.

Momente

de

Caragiale

Prețul 3 lei

La 1 Noembrie apare

Almanahul

„**Moftului Român**“

de

Caragiale.

PREȚUL 1 LEU

Redacția și Administrația

LA

TIPOGRAFIA „EMINESCU”

STRADA SĂRINDAR, 10

Fabrica de bere Azuga

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BERARIA

GAMBRINUS

DIRECȚIA PERSONALĂ

A DOMNULUI CARAGIALE

Bere Coroana și Salvator